

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΛΠ 21	ΕΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	2ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γράμματα Ι: Αρχαία Ελληνική και Βυζαντινή Φιλολογία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Εβδομαδιαίες ώρες φόρτου x 32 εβδομάδες		16-18	20ECTS
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υ, ΓΓ, ΑΔ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.eap.gr/el/programmata-spoudwn/70-spoudes-ston-elliniko-politismo/486-edc465d7baed7523b5e221ae907d6417 Κάθε ΘΕ έχει επιπλέον τον δικό της χώρο στον ψηφιακό χώρο εκπαίδευσης του ΕΑΠ (http://study.eap.gr), με ελεγχόμενη πρόσβαση (χρήση κωδικού) για φοιτητές και διδακτικό προσωπικό.		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης

Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Μετά από την επιτυχή περάτωση της Θεματικής ενότητας ΕΛΠ 21 οι φοιτητές,

- Θα γνωρίζουν το ιστορικό διάγραμμα, τους βασικούς εκπροσώπους, τα κυριότερα έργα και την πολιτιστική επίδραση των γραπτών μαρτυριών του αρχαίου ελληνικού και βυζαντινού πολιτισμού
- Θα κατανοούν τις βασικές ιδιαιτερότητες που προσδιορίζουν και διακρίνουν τις χρονικές περιόδους, τους συγγραφείς, τα έργα και την πρόσληψή τους
- Θα εφαρμόζουν την κατάλληλη μεθοδολογία για τη μελέτη της γραπτής παραγωγής κάθε εποχής, των βασικών εκπροσώπων και των έργων που αυτοί συνέθεσαν, θα εξετάζουν την επίδρασή τους στις επόμενες ιστορικές περιόδους και θα αξιοποιούν την ερμηνεία τους
- Θα είναι σε θέση να αναλύσουν γραπτά και προφορικά τα επιμέρους στοιχεία ενός λογοτεχνικού, ιστορικού, φιλοσοφικού, ρητορικού, επιστημονικού κειμένου της αρχαίας ελληνικής και βυζαντινής περιόδου, θα συνδυάζουν τα ευρήματα της ανάλυσής τους και θα το εντάσσουν στο κοινωνικό και πολιτιστικό πλαίσιο της εποχής του
- Θα είναι σε θέση να συνθέσουν γραπτά και προφορικά τα δεδομένα που προκύπτουν από την ανάλυση των επιμέρους κειμένων, θα εξηγούν την ύπαρξή τους με βάση το γενικότερο πλαίσιο και τις ιδιαιτερότητες της εποχής τους και θα είναι σε θέση να σχεδιάσουν και να ταξινομήσουν τα γενικά πολιτιστικά ρεύματα μέσα στα οποία γεννήθηκαν τα υπό μελέτη γραπτά μνημεία ως θεωρητικά και βιωματικά εργαλεία της σκέψης
- Θα είναι σε θέση να αξιολογήσουν με γνώση και κρίση τα θετικά και τα αρνητικά στοιχεία των γραπτών κειμένων, να συμπεράνουν για την αξία και τη σημασία τους συνολικότερα στον πολιτισμό και να εντοπίσουν την αισθητική, το στοχασμό και τη λειτουργία τους στο σύγχρονο πολιτιστικό στίγμα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	

Αυτόνομη Εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός της ΘΕ είναι,

- Να παρουσιάσει με τρόπο εύληπτο την ελληνική γραμματεία της αρχαίας και βυζαντινής περιόδου ως βασικό συστατικό του ελληνικού πολιτισμού
- Να εξοικειώσει τους φοιτητές με τις μεθόδους, τα βασικά εργαλεία και τα προβλήματα της φιλολογικής έρευνας
- Να παρουσιάσει τα ίδια τα πρωτότυπα κείμενα με την παράθεση ευσύνοπτων αποσπασμάτων στο διδακτικό υλικό αλλά και στα παράλληλα κείμενα
- Να εξοικειώσει τους φοιτητές με δύο επιπλέον γραμματειακές περιόδους, την ελληνιστική και την αυτοκρατορική, οι οποίες καταδεικνύουν την ουσιαστική μετεξέλιξη της κλασικής λογοτεχνίας μέσα στον χρόνο
- Και τέλος, δίνοντας μια συνολική εικόνα της βυζαντινής λογοτεχνίας να ανιχνεύσει τις γραμμές της συνέχειας αλλά και των καινοτομιών στα λογοτεχνικά είδη που αναπτύχθηκαν σε όλη τη μακραίωνη πνευματική ιστορία του Βυζαντίου

Στη ΘΕ ΕΛΠ 21 η εξοικείωση των φοιτητών με την αρχαία ελληνική γραμματεία γίνεται κυρίως με τη μελέτη και την ανάλυση των κειμένων. Τα κείμενα αυτά διδάσκονται από έγκυρες νεοελληνικές μεταφράσεις και η προσέγγισή τους δεν απαιτεί ειδικές γνώσεις από το φοιτητή.

Γνωστικά Αντικείμενα της ΘΕ:

α) Αρχαία Λογοτεχνία.

β) Μεσαιωνική Λογοτεχνία

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Εξ αποστάσεως εκπαίδευση με διεξαγωγή πέντε Ομαδικών Συμβουλευτικών Συναντήσεων (ΟΣΣ) κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους σε Σαββατοκύριακα.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Στις ΟΣΣ χρησιμοποιούνται: -εργαλεία απομακρυσμένων συναντήσεων (skype for business), -λογισμικά παρουσίασης (τύπου powerpoint) -Λογισμικά αναπαραγωγής ήχου και εικόνας	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Έτους
	5 ΟΣΣ (x 4 Ωρες)	20
	4 Εργασίες (x 10 Ωρες)	40
	Εξετάσεις	3
	Ατομική μελέτη	449-513
	Σύνολο Μαθήματος	512-576

<p>Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμιών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Εκπόνηση γραπτών εργασιών στα Ελληνικά κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους. Ο μέσος όρος των έχει ρόλο στη διαμόρφωση του τελικού βαθμού της ΘΕ κατά 30%, εφόσον υπάρξει προβιβάσιμος στις τελικές ή επαναληπτικές εξετάσεις. Τελικές γραπτές εξετάσεις ο βαθμός των οποίων συμμετέχει στη διαμόρφωση του τελικού βαθμού της ΘΕ κατά 70%.</p> <p>Υπάρχουν όλα τα κριτήρια αναρτημένα, τόσο σε κάθε γραπτή εργασία (στο study), όσο και στον γενικό κανονισμό https://www.eap.gr/wp-content/uploads/2025/11/Kanonismos_Spoudon.pdf</p>

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :</p> <p>Εκδόσεις ΕΑΠ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τόμος Α΄: Ε. Αλεξίου, Ι. Αναστασίου, Β. Βερτουδάκης, Μ.Ι. Γίωση, Δ. Λυπουρλής, Θ.Κ. Στεφανόπουλος, Α. Τσακμάκης - Μ. Χριστόπουλος, Αρχαϊκή και Κλασική Περίοδος, ΕΑΠ, Πάτρα 2001. • Τόμος Β΄: Β. Βερτουδάκης, Ε. Ηλιάδου, Β. Λεντάκης, Φ. Μανακίδου, Α. Τσακμάκης, Στ. Τσιτσιρίδης, Β. Φυντίκογλου, Μ. Χριστόπουλος, Ελληνιστική και Αυτοκρατορική Περίοδος, ΕΑΠ, Πάτρα 2001.

- Τόμος Γ΄: Τρ. Γιάννου, Γ. Δανέζης, Β. Κατσαρός, Γ. Μωυσειδίου, Μ. Πέττα, Βυζαντινή Περίοδος, ΕΑΠ, Πάτρα 2001.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ (

Παροράματα (διορθώσεις) των Τόμων της Θ.Ε. ΕΛΠ21

ΠΑΚΕΤΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΔΙΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ (ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ ΚΕΙΜΕΝΑ, ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ κ.ά.)

Α΄ Παράλληλα Κείμενα για τη Θ.Ε. ΕΛΠ 21: (προσφορά από φωτοτυπία)

Κείμενα από την 3τομη Ανθολογία Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας.

Β΄ Συνοδευτικά κείμενα: (βλ. Ψηφιακός Αναγνώστης)

Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία και Επιστήμη (Λυπουρλής, Μωραΐτου, Τσακμάκης, Τσιλιβεργής), ΕΑΠ, Πάτρα 2002.

Γ΄ Παράλληλα Κείμενα (132 σελ.) για τη ΘΕ ΕΛΠ 21: (βλ. Ψηφιακός Αναγνώστης)

1. Μιχαήλ Ατταλειάτης Ιστορία. Μετάφραση-Εισαγωγή-Σχόλια Ιωάννης Δ. Πολέμης, εκδ. Κανάκη (Κείμενα Βυζαντινής Ιστοριογραφίας 8), Αθήνα, 1997, σελ. 28-31.
2. Άννα Κομνηνή Αλεξιάς, τ. Α΄: Βιβλία Α-Θ, Μετάφραση Αλόη Σιδέρη, εκδ. Άγρα, Αθήνα, 1990, σελ. 31-33.
3. Προκοπίου Καισαρέως Ανέκδοτα ή Απόκρυφη Ιστορία. Μετάφραση: Αλόη Σιδέρη, εκδ. Άγρα, Αθήνα, 1988, σ. 27-29.
4. Αγίου Δημητρίου Θαύματα. Οι Συλλογές Αρχιεπισκόπου Ιωάννου και Αωνύμου, Ο βίος, τα θαύματα και η Θεσσαλονίκη του Αγίου Δημητρίου. Εισαγωγή-Σχόλια-Επιμέλεια Χαράλαμπος Μπακιρτζής. Μετάφραση Αλόη Σιδέρη, εκδ. Άγρα, Αθήνα 1997, σ. 180-191.
5. Φώτιος Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Βιβλιοθήκη. Όσα της ιστορίας. Ανθολογία. Εισαγωγή-Μετάφραση-Σχόλια Στέφανος Ευθυμιάδης, εκδ. Κανάκη (Κείμενα Βυζαντινής Λογοτεχνίας 2), Αθήνα 2000. Α) Ηλιοδώρου Αιθιοπικόν, σελ. 288-299 (αρ. 73), Β) Αχιλλέως Τατίου Λευκίππη και Κλειτοφών, σελ. 376-377 (αρ. 87).
6. Λέων Διάκονος Ιστορία. Μετάφραση-Εισαγωγή-Σχόλια Βρασίδης Καραλής, εκδ. Κανάκη (Κείμενα Βυζαντινής Ιστοριογραφίας 9), Αθήνα, 2000, σε. 96-101
7. Μιχαήλ Ψελλός, Χρονογραφία, Τόμος Α΄. Μετάφραση-Εισαγωγή-Σχόλια Βρασίδης Καραλής, εκδ. Κανάκη (Κείμενα Βυζαντινής Ιστοριογραφίας 1), Αθήνα, 1992, σελ. 154-161.
8. Ιωάννης Τζέτζης Επιστολαί. Εισαγωγή-Μετάφραση-Σχόλια Ιορδάνης Γρηγοριάδης, εκδ. Κανάκη (Κείμενα Βυζαντινής Λογοτεχνίας 3), Αθήνα, 2001. Α) Επ. 18: Προς τον μυστικό κυρ-Νικηφόρο Σερβλία (σελ. 76-81). Β) Επ. 32: Προς τον διδάσκαλο κυρ-Στέφανο (σελ. 100-101).
9. Τιμαρίων ή περί των κατ'αυτόν παθημάτων, Εισαγωγή-μετάφραση-σχόλια Πέτρος Βλαχάκος, εκδ. Ζήτρος, Θεσσαλονίκη, 2001, σελ. 40-55.
10. Κωνσταντίνου Μανασσή Σύνοψις χρονική. Εισαγωγή-Απόδοση-Σχόλια-Ευρετήριο Οδυσσεάς Λαμψίδης, εκδ. Κανάκη (Κείμενα Βυζαντινής Ιστοριογραφίας 11), Αθήνα, 2003, σελ. 40-45.
11. Θεόδωρος Μετοχίτης. Ηθικός ή Περί Παιδείας. Εισαγωγή-Κριτική έκδοση-Μετάφραση-Σημειώσεις Ιωάννης Δ. Πολέμης, β έκδοση αναθεωρημένη, εκδ. Κανάκη, (Κείμενα Βυζαντινής Λογοτεχνίας 1), Αθήνα 2002, σελ. 2-15.

12. *Κεκαυμένος Στρατηγικόν. Εισαγωγή-Μετάφραση-Σχόλια Δημήτρης Τσουγκαράκης, γ έκδοση, εκδ. Κανάκη (Κείμενα Βυζαντινής Ιστοριογραφίας 2), Αθήνα 1996, σελ. 244-249 και 262-265.*
13. *Ρωμανού Μελωδού Ύμνοι. Απόδοση στα Νέα Ελληνικά: Αρχιμανδρίτης Ανανίας Κουστένης, τόμ. Α', β έκδοση, Χ. Μπούρας, Αθήνα, 2000, σελ. 604-613 "Στην ψηλάφηση του Αποστόλου Θωμά" (έως τον οίκο θ') και στις εκδ. Αρμός, Αθήνα 2003.*
14. *Ρωμανού του Μελωδού Τρεις Ύμνοι. Εισαγωγή-μετάφραση Κυριάκος Χαραλαμπίδης, εκδ. Άγρα, Αθήνα 1997, σελ. 24-41 "Εις την Αγίαν Γέννησιν του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού".*

ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΑΓΟΡΑΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΑΠ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ (ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ)

Lesky, A., Ιστορία της αρχαίας ελληνικής λογοτεχνίας, μτφ. Α. Τσοπανάκης, 5η εκδ., Αφοι Κυριακίδη Α.Ε., Θεσσαλονίκη 2014.

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ (Προσφορά μέσω Πλατφόρμας ΕΑΠ)

Εναλλακτικό Διδακτικό Υλικό για τη Θ.Ε.: «Όμηρος, Ηρόδοτος, Αρχαϊκή Λυρική Ποίηση, Ομηρικοί Ύμνοι». Υπερκείμενο και Video, 2005 (1 DVD)

Εναλλακτικό Διδακτικό Υλικό: Μορφή Υπερκείμενο (Κλασική Ρητορεία και Ιστοριογραφία) 2008, (1 CD)

Εναλλακτικό Διδακτικό Υλικό: Μορφής Video για τη Θ.Ε.: «ΕΛΠ21,Ρητορική και Αττικό Δίκαιο», 2008 (1 DVD Video).

Επιπλέον συμπληρωματικό ψηφιακό υλικό βρίσκεται μέσα στην πλατφόρμα μελέτης (study).